

РЕШЕНИЕ

№. 208

гр. София, 28 януари 2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, Трето наказателно отделение, в открито съдебно заседание на деветнадесети ноември две хиляди и деветнадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: КЕТИ МАРКОВА
ЧЛЕНОВЕ: ЛАДА ПАУНОВА
МАЯ ЦОНЕВА

при участието на секретаря Н.Пелова
и в присъствието на прокурора от ВКП ЯВОР ГЕБОВ
като изслуша докладваното от съдия ПАУНОВА наказателно дело №849/2019г., за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е образувано по жалби от защитниците на подсъдимия П. Н. З. и от частния обвинител В. Ч. чрез нейния повереник, срещу решение № 87 от 25.06.2019г. по внохд № 83/2019г. по описа на Апелативен съд – гр.Варна.

С присъда № 81 от 12.12.2018г., постановена по нохд № 1255/2018г. на Варненски окръжен съд, подсъдимият П. Н. З. е признат за виновен в това, че на 10.09.2018г. в [населено място], при управление на моторно превозно средство – лек автомобил марка /марка и модел/, с рег. [рег.номер на МПС] , нарушил правилата за движение по чл. 21, ал. 1 от Закона за движение по пътищата и по непредпазливост причинил смъртта на М. И. Ч., като деецът е избягал от местопроизшествието и е управлявал без да има необходимата правоспособност, поради което и на основание чл. 343, ал. 3, предложение 6 и предложение 7, б. „б“, вр. ал. 1, б. „в“, вр. чл. 342, ал. 1 от НК и чл. 58а, ал. 1 от НК е осъден на шест години лишаване от свобода при първоначален общ режим. Извършено е зачитане по чл. 59, ал. 1 от НК. Съдът се е произнесъл по разпореждането с веществените доказателства и по възлагане на разноските.

Първоинстанционната присъда е била проверена по реда на въззивното производство по жалби от подсъдимия и от частния обвинител. С решение № 87 от 25.06.2019г. по внохд № 83/2019г. на Варненски апелативен съд присъда № 18/12.12.2018г на Варненски окръжен съд е била изменена, като е увеличен размера на определеното на подс. 3. наказание на десет години и шест месеца лишаване от

свобода, което е намалено на основание чл. 58а, ал. 1 от НК на седем години лишаване от свобода. В останалата част присъдата е била потвърдена.

В касационната жалба срещу въззивното решение, подадена от подс. П. З. чрез защитника му – адв. А. А., се излагат доводи за липса на мотиви, аргументиращи увеличаване на наложеното на подсъдимия наказание, както и за неправилно възприемане като отегчаващи на обстоятелствата, че З. е шофирал без очила и че шофирането е „високорискова дейност“. Претендира се, че съдът не е дооценил смекчаващите вината обстоятелства. Излагат се твърдения за наличие на съпричиняване от пострадалия, което не е било съобразено при определяне на наказанието. По този начин е мотивирано направеното оплакване за явна несправедливост на наложеното на подс. З. наказание и се претендира изменение на решението с намаляване на размера на наложеното наказание. В условията на алтернативност се иска отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане от въззивния съд, поради липса на мотиви.

Пред ВКС са представени допълнителни писмени изложения към касационната жалба от адв. А.. Подробно са развити съображения за явна несправедливост на наложеното на подсъдимия наказание, състоящи се в неотчитане на смекчаващите вината обстоятелства.

Срещу касационната жалба е постъпило възражение от процесуалния представител на частния обвинител Ч. – адв. В. Н.. Излагат се доводи, че наказанието на подсъдимия правилно е определено при превес на отегчаващи вината обстоятелства, като се твърди и негова необоснована заниженост.

Касационна жалба е постъпила и от друг защитник на подс. З. – адв. И. П.. В нея се излагат съображения за несъобразяване от въззивния съд на установените множество смекчаващи вината обстоятелства. Оспорват се отчетените от съда отегчаващи отговорността обстоятелства. Твърди се липса на отговор в атакуваното решение на доводи на защитата във връзка с наказанието. Исканията са алтернативни – за отмяна на съдебния акт и връщане на делото на въззивния съд, или за намаляване на размера на наложеното на подсъдимия наказание.

Срещу тази жалба също е постъпило възражение чрез повереника на частния обвинител, в което се оспорват наведените от защитника доводи.

В касационната жалба от частния обвинител В. Ч., чрез повереника ѝ – адв. Н., се заявява касационното основание по чл. 38, ал. 1, т. 3 от НПК. Излагат се съображения, че отегчаващите вината на подсъдимия обстоятелства имат значителен превес, както и за несъответност на отмереното наказание на целите на специалната и на генералната превенция. Претендира се явна несправедливост на наложеното наказание поради необоснованата му заниженост. Прави се искане за отмяна на атакувания съдебен акт и връщане на делото за ново разглеждане за увеличаване на наказанието на подс. З..

В съдебно заседание пред касационната инстанция повереникът на частния обвинител и жалбоподател В. Ч. – адв. Н., поддържа касационната жалба по изложените доводи, както и направеното искане. Оспорва жалбите от защитниците на подсъдимия.

Адв. А. като защитник на подс. З. пледира за уважаване на касационните жалби от името на подсъдимия. Моли жалбата на частния обвинител да бъде оставена без уважение.

Упълномощеният пред настоящата инстанция защитник на подс. З. – адв. Д., също заявява доводи за явна несправедливост на наказанието, наложено на подсъдимия и пледира за намаляване на размера му.

Представителят на ВКП излага мотивирано становище за неоснователност на касационните жалби.

Подс. П. З. не участва лично в касационното производство.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на страните и провери обжалвания съдебен акт в пределите на правомощията си по чл. 347, ал. 1 от НПК, намира подадените касационни жалби за процесуално допустими, като подадени в срок от правно легитимирани лица. Разгледани по същество жалбите са НЕОСНОВАТЕЛНИ.

Производството пред първоинстанционния съд е протекло по реда на съкратено съдебно следствие по чл. 371, т. 2 от НПК, като подсъдимият П. З. е признал фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт и се е съгласил да не се събират доказателства за тези факти.

Като последица от приложената диференцирана процедура, съобразно чл. 373, ал. 2 от НПК, наказанието на подс. З. законосъобразно е определено по правилата на чл. 58а от НК. При въззивната проверка на първоинстанционната присъда апелативният съд е изменил съдебния акт, като е увеличил размера на наказанието „лишаване от свобода“, наложено на подсъдимия. За да измени присъдата, въззивният съд е констатирал неотчетени от първата инстанция отегчаващи вината обстоятелства и е приел превес на обстоятелствата, сочещи на необходимост от по-съществена наказателна репресия спрямо подс. З., определяйки наказание над средния размер за извършеното престъпление. Освен оплакването за липса на мотиви, спорът пред касационната инстанция е за това, дали определеното с въззивното решение наказание на подсъдимото лице е в съответствие с обществената опасност на деянието, със смекчаващите и отегчаващи отговорността обстоятелства, както и с целите на наказанието.

Преди всичко е необходимо да се отговори на пространните възражения в касационните жалби от защитниците на подс. З., за липса на мотиви в атакувания съдебен акт по отношение увеличаване на размера на наказанието и за неизпълнение на задължението на въззивния съд да даде отговор на доводите, направени в сезиращите го жалби, във връзка с обстоятелствата, влияещи върху отговорността. Тези оплаквания касационната инстанция намира за неоснователни. В решението си съставът на апелативния съд е обективирал изводите си от извършената проверка на правилността на обжалваната първоинстанционна присъда, като с особено внимание и аналитичност е подходил към преценка на дейността по индивидуализация на наказанието на подс. З. за извършеното престъпление по чл. 343, ал. 3, предл. 6 и 7, б. „б“, вр. ал. 1, б. „в“, вр. чл. 342, ал. 1

от НК. Ясно и аргументирано е обективирал изводите си за наличие на неотчетени от първостепенния съд отегчаващи вината обстоятелства и е направил обстойна и качествена съпоставка на обстоятелствата с действителна значимост за определяне на приложимото наказание. В мотивите на решението се проследява процеса на формиране на вътрешното убеждение на контролирания съд по определяне на наказанието на подсъдимия, както и съблюдаването на правилата по чл. 54 и чл. 58а от НК. Без основание е и претенцията за липса на отговор на възражения на защитата. Всяко едно съображение, релевирано във въззивните жалби, впрочем, повторени и в касационните жалби, е намерило своя отговор в решението на апелативния съд. Така, въззивният съд е посочил като правилно установени от първата инстанция смекчаващите вината на подс. 3. обстоятелства, за съобразяването на които претендира защитата. Тези обстоятелства са били аналитично съпоставени с отегчаващите отговорността, с преценката за степента на обществена опасност на деянието и на дееца. Несъгласието на защитниците със съдебната преценка за превес на обстоятелства, обосноваващи отегчаване на наказателно правните последици за подсъдимия като отговорност за извършеното престъпление, не е в състояние да аргументира оплакване за липса на мотиви на съдебния акт – предмет на касационна проверка. На всяка конкретна претенция на защитата за наличие на допълнителни смекчаващи вината обстоятелства – употреба на алкохол от пострадалия, това, че е бил облечен в тъмни дрехи и е бил трудно забележим, въззивният съд е отговорил, обосновавайки изводите си за невъзможност да цени такива обстоятелства в полза на подсъдимото лице. Поради това е неоснователно направеното в касационните жалби на защитниците искане за отмяна на въззивното решение и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд.

В касационните жалби от защитника на подсъдимия се иска определяне на по-леко като размер наказание лишаване от свобода. За да измени в претендираната насока контролирания съдебен акт, касационната инстанция би следвало да установи явно несъответствие между, от една страна – обществената опасност на деянието и тази на подсъдимия, и от друга – тежестта на наложеното наказание. Конкретните обстоятелства, установени по делото, не обосновават такъв извод. Касационната проверка сочи, че обстоятелствата, влияещи върху отговорността на подс. 3., са изяснени в пълнота от въззивния съд, като не се констатира подценяване или надценяване на едни за сметка на други. Не е налице претендираното в жалбите несъответствие на наказанието на ниската степен на обществена опасност на дееца. Смекчаващите отговорността му обстоятелства на плоскостта на личността са били правилно изведени и са свързани с младата му възраст, наличието и на положителни характеристични данни /наред и с негативни такива/, трудовата му ангажираност, изразеното съжаление за извършеното, чистото съдебно минало. Без основание е възражението на защитниците, че не е било отчетено съпричиняването на резултата с поведението на пострадалия Ч.. Обстоятелството, че той е пресичал пътното платно не на установеното за това място, в нарушение на правилата за преминаване на пешеходците, е отчетено от

първоинстанционния съд и въззивната инстанция е споделила тези съображения, отчитайки го в насока смекчаване на отговорността на подсъдимия. Съвкупната преценка на изложените обстоятелства, наред с преценените като отегчаващи такива, е обосновала верния извод на контролирания съд, че на тези, смекчаващи отговорността обстоятелства, не може да се отдаде приоритет и да обосноват налагане на по-леко като размер наказание. Още повече, правилно е съобразено извършеното от подс. З. драстично нарушение на режима на скоростта, употребата на наркотични вещества, както и това, че квалифициращите деянието обстоятелства са два. Няма пречка квалифициращите обстоятелства да бъдат ценени при индивидуализация на наказанието, след като те надхвърлят необходимото за съставомерност на деянието по по-тежката квалификация.

Настоящият състав не възприема и направената критика от защитниците срещу преценката на въззивния съд при индивидуализация на наказанието на подсъдимия. Действително, при възприемането като отегчаващо обстоятелство на факта, че подсъдимият е шофирал без очила, аргументацията на въззивния съд не е била особено успешна. При все това обаче, ясното съзнание у подс. З. за влошеното му зрение и необходимостта да управлява автомобил, като използва очила за корекция на зрението, правилно са били възприети като обстоятелство, сочещо на неговото безотговорно отношение към безопасността на пътя. А посочването в решението, че управлението на МПС е високорискова дейност, което защитата критикува, не е ценено от въззивния съд самостоятелно, а само във връзка с необходимостта от отговорно и дисциплинирано отношение към тази дейност от всеки водач, което подсъдимият не е демонстрирал. Наличието на алкохол в кръвта на пострадалия е било обсъдено от въззивния съд и това обстоятелство правилно не е било ценено във връзка с отговорността на подсъдимия, поради наличните фактически данни за адекватно поведение на пострадалия, а и поради липсата на причинна връзка с причинения резултат. Възраженията на защитата за обстоятелствата при настъпване на пътния инцидент – сумрак, намалена видимост, черни дрехи на пострадалия Ч., пречателни за възприемането му от участниците в движението, са били правилно обсъдени от въззивния съд и не са били оценени като такива, намаляващи степента на обществена опасност на извършеното деяние, като в унисон с доказателствено обезпечените фактически обстоятелства, е посочена възможността подсъдимият да възприеме пешеходеца и да избегне произшествието. Сочената в жалбата причина подс. З. да избяга от местопроизшествието – че бил изпаднал в шок, освен че не е сред фактологията на обвинението и не намира доказателствена опора, е без значение при определяне на наказанието. Заявеното от защитника адв. А. в писменото допълнение към жалбата, че при определяне на наказанието апелативният съд се е ръководил от обществените настроения, е без основание. Никъде в мотивите на решението не е направен и намек за подобни съображения, които иначе биха насочили на липса на безпристрастност и независимост на съда. Аргументацията за завишаване на размера на наказанието на подс. З. е само въз основа на обективно установени обстоятелства, без да се набелязва тяхното negliжиране или фаворизиране.

Отчитането на възможността наказанието да служи за постигане и на целите на генералната превенция, което е сторил въззивният съд, в никакъв случай не е израз на съобразяване с „обществено мнение“.

Изложените съображения мотивират извода на касационната инстанция за неоснователност на направеното от касатора оплакване за явна несправедливост на наложеното му наказание и липса на основание за изменение на обжалвания съдебен акт.

Касационният съд не възприема като основателни и доводите, изложени в касационната жалба, депозирана от частния обвинител Ч., чрез нейния повереник, чрез които се претендира връщане на делото за ново разглеждане с оглед увеличаване на размера на наложеното на подс. З. наказание. Изложените вече доводи във връзка с жалбите от защитниците на подсъдимото лице, сочат на извод за съответствие на определеното наказание по вид и размер на всички обстоятелства, включени в преценката по чл. 54 от НК. Неоснователни са съображенията на частното обвинение за липса на смекчаващи вината обстоятелства, понеже такива правилно са установени във връзка с личността на подсъдимия. Сочените от този жалбоподател отегчаващи отговорността обстоятелства, видно от мотивите на въззивното решение, са открити и им е отдадена правилно по-голяма тежест. Отричането на факта на съпричиняване на резултата от пострадалия, е голословно и не намира опора в кориците на делото. Не са налице основания за допълнително влошаване на положението на подсъдимия, доколкото отегчаващите вината му обстоятелства са били аргументирано съотнесени към смекчаващите такива и това е довело до преценката за необходимост от увеличаване на размера на наложеното на подсъдимия наказание лишаване от свобода, над средния, предвиден в закона за извършеното престъпление.

Изложените съображения мотивират настоящия съдебен състав да приеме, че оплакванията в жалбите, свързани с касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 3 от НПК, са неоснователни и атакуваното решение следва да бъде оставено в сила.

Водим от горното и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК, Върховният касационен съд, Трето наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА въззивно решение № 87 от 25.06.2019г., постановено по внохд № 83/2019 г. по описа на Варненски апелативен съд.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: